

Maskenin ardındaki insanın peşinde

'Sahipsiz Yüzler', Mehmet Erte'nin tüm edebi haritası üzerinde dolaşarak kendi sesini yaratabilmiş bir roman. Yazar, iç içe geçmiş ilişkiler ağının ortasından, kahramanları üzerinden bir insani resmigeçit töreni sergiliyor.

ERAY AK
e.erayak@gmail.com

Yıllardır edebiyat dünyasının içinde olmakla birlikte edebiyatın pek çok dalında kalem oynatmayı başarabilmiş önemli bir isim Mehmet Erte. Uzun zamandır, yazımızın yük akı ve simgeleşmiş ürünlerinden biri olan Varlık'ta sergilediği emek de cabası. Şiir, öykü ve romanın yanına yerleştirdiği dergicilik faaliyetini de eklersek bütünü bütününe bir edebiyat insanı olduğunu belirtebiliriz kendisinin. Fakat bugünkü yazının konusu Mehmet Erte'nin yeni romanı 'Sahipsiz Yüzler'.

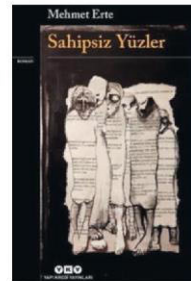
İlk romanı 'Sahte'yi 2012'de okumuştuk Erte'nin kaleminden. İkinci roman için takvimin 2023'ü göstermesini beklemek gerekti. 'Sahipsiz Yüzler' özelinde söylenebilecek ilk şeyin ise birkaç cümle önce kaleme getirilenlerin de romanın dünyasına dahil olduğu, olması gerekir. **Yani 'Sahipsiz Yüzler'; Erte'nin tüm edebi uğraşlarını biçimsel olarak bünyesinde barındırıyor. Romanın sayfaları arasında dolaşırken şiirsel tımlara değil şiirin kendisine, öyküyü andıran bir tıksızlıkla değil öykü öykü bütünlüğünü bulan bir metinle karşı karşıya kalıyoruz. Bir adım ötesine gidersek bir roman kahramanı olarak Mehmet Erte'nin kendisi de kitabın sayfaları içinde.** Dolayısıyla 'Sahipsiz Yüzler', Mehmet Erte'nin tüm edebi haritası üzerinde dolaşarak kendi sesini yaratabilmiş bir roman.

İlginç bir yapıya sahip roman. Bir roman okuduğumuzun farkındayız elbette 'Sahipsiz Yüzler'in sayfalarını çevirirken ama klasik bir başkahramanı yok Erte'nin. Ne de klasik yapıda ilerleyen bir roman var karşımızda. Öykü öykü büyüyen, her öyküde yeni bir boyut ve kahraman kazanan, bu öyküler bölümleri oluşturdukça geride bıraktığımız kahramanların dünyasına birkaç bölümün ardından yeniden uzandığımız ve yeni gelişmelerle kendini yeniden yapılandıran girift bir yapı kurmuş Mehmet Erte romanda. Üstelik anlatıcının kendisinin de metinde rol aldığı, yorumlarıyla kimi zaman fikrini öne sürüp akışa dair küçük bilgiler aldığımız, ironisi kendinden menkul bir yapıya sahip.

'Sahipsiz Yüzler' için ironisi kendin-

den menkul bir yapı dendi ama Erte'nin romanındaki kahramanları ve onlara yaşattıkları, onlar üzerinden okurlarına göstermeye çalıştıkları da bu ironik yapıya omuz veriyor. Şunu genel çerçevede söylemek mümkün: Mehmet Erte, ilişkiler evreninin içinden küçük dünyalar seçmiş romanında ve onları tüm ama tüm çıplaklığıyla gösterecek bir aynayı da oraya yerleştirmiş. Ve tüm bu iç içe geçmiş ilişkiler ağının ortasından, kahramanları üzerinden bir insani resmigeçit töreni sergiliyor. Buradan bakarak Erte'nin roman boyunca üzerinde gezindiği sorunların da ilişkiler kaynaklı olduğunu söyleyebiliriz ama Erte daha çok bu ilişkilerde gördükleri üzerinden daha büyük bir insan manzarasının peşinde. Örneğe dürüstlüğü sorguluyor yazar bu romanında. Bunu ilişkiler üzerinden yapıyor belki ama bu ne yazarın sorguladığı kavramı daha sığ bir zemine çekiyor ne de önemini azaltıyor. Bununla birlikte insanın kendi 'ben'ini arayışı, arzu ve şehvet duraklarında kendine sordukları, aldatmaya ve affetmeye bakışı, duyguların aşk ve sevgi arasındaki durakları, dostluğun bu ilişkilerde nerede durabileceği, hatta köleliğin ilişkilerde bazen nasıl da şekillendirici hatta kurtarıcı bir pozisyon alabileceği Erte'nin roman boyunca üzerine kahramanlarıyla birlikte fikir yürütmek istediği konuların başında geliyor.

Ama tüm bu meselelerin merkezinde maskesinin ardındaki insanın peşinde Mehmet Erte ki 'Sahipsiz Yüzler' de bu bağlamda çok anlamlı bir roman ismi olarak karşımıza çıkıyor. İşin güzel yanı ise Erte'nin bu derin meselelerin derinliğine halel getirmeden metnin üzerine çektiği mizahi örtü. 'Sahipsiz Yüzler' elbette bir mizah romanı değil ancak yazarının mizahı çok iyi bir silah olarak kullandığı dikkat çekici bir yana da sahip. ■

**SAHİPSİZ
YÜZLER**

Mehmet Erte
Yapı Kredi Yayınları, 2023
150 sayfa.